

SWEDISH
ENVIRONMENTAL
PROTECTION
AGENCY

250523

Ärendenummer

NV-97136-24

Sammanfattning anteckningar till myndighetsgrupp dialog 1

Förslag till nationell plan för naturrestaureringsförordningen

Det här är en sammanfattning av anteckningarna från myndighetsgruppsmötet den 7 maj 2025. Sammanfattningen är AI-genererad och en mer detaljerad variant finns. Syftet med mötet var att deltagarna bidrog med sina erfarenheter, kunskaper och perspektiv till den nationella planen för naturrestaureringsförordningen. I sammanfattningen har vi tagit bort kopplingen till olika myndigheter.

Datum: 250507

Deltagare:

- Svenska kraftnät (SVK)
- Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB)
- Statens fastighetsverk (SFV)
- Lantmäteriet (LM)
- Sveriges Geologiska Undersökning (SGU)
- SMHI
- Statens Geotekniska Institut (SGI)
- Fortifikationsverket
- Riksantikvarieämbetet (RÄÄ)
- Statistiska Centralbyrån (SCB)
- Trafikverket
- Arrangerande myndigheter: Boverket, Havs- och vattenmyndigheten, Jordbruksverket, Naturvårdsverket, Skogsstyrelsen

Vilka åtgärder och styrmedel behövs för att uppnå förordningens mål och krav?

- **Synergier:** Befintliga initiativ (ex. översvämningsdirektivet, grön infrastruktur) kan integreras med NRF:s mål.
- **Finansiering:** Långsiktig, stabil finansiering efterfrågas. Dagens system är osäkra och kortsiktiga.
- **Ansvarsfördelning:** Många aktörer behöver samverka – ansvar är idag oklart, särskilt vid markåtkomst och juridik.
- **Kompetens & samordning:** Ökat behov av utbildning, särskilt inom miljöfrågor. Risk för ökade kostnader vid samråd.

- **Målkonflikter:** Lagstiftning och restaureringsmål kan krocka (ex. gruvverksamhet, annan markanvändning).

Hur kan din organisation bidra?

- **Dataunderlag:** tillhandahålla geologisk och hydrologisk information för att identifiera känsliga områden.
- **Markförvaltning:** Viss vilja att ta över förvaltning av reservatsmark där andra saknar resurser.
- **Styrmedel & resurser:** Bidrag förutsätter rättsligt stöd. Brist på finansiering för kompensationsåtgärder.
- **Geodataplattform & utbildning:** Viktiga stödverktyg för planering och åtgärder.
- **Klimatanpassning:** Värmekartering används för att styra insatser, t.ex. trädplantering.

Vad behövs för att lyckas med de åtgärder som ni föreslår?

- **Styrning & roller:** Effektiv samverkan kräver standardiserad datadelning, tydliga roller och god registerhållning.
- **Policy:** Naturbaserade lösningar bör prioriteras i styrdokument och lagstiftning, med inspiration från Norge/Danmark.
- **Kompetens:** Brist på kunniga entreprenörer hindrar genomförandet.
- **Ekonomi:** Kostnader för underlag är höga. Medel söks via vattenförvaltning.
- **Praktiska exempel:** Sandkartläggning möjliggör förnybart uttag; utbytesmark föreslås för restaurering.

Hur ser du på finansieringen av åtgärderna?

- **Stora behov:** Investeringar krävs från både staten och EU. Prioritering mellan åtgärder behövs.
- **Nuvarande stöd:** Anslag används redan – EU-medel utnyttjas för lite.
- **Utmaningar:** Byråkrati, avsaknad av avtalsformer och begränsade ekonomiska ramar hämmar genomförandet.
- **Förslag:** Utveckla stödformer som LONA/LOVA. Kombination av ekonomiskt och ideellt engagemang är värdefullt.

Vilket ansvar ser du ligger på myndigheter, länsstyrelser, kommuner och vilket ansvar ligger på olika aktörer?

- **Myndigheter:** Bättre samordning och tydliggörande av roller krävs.
- **Länsstyrelser:** Central roll inom vatten- och grön infrastruktur, men saknar nationell samordning.

- **Kommuner:** Har ansvar för kommunikation med markägare men behöver mer stöd.
- **Övriga aktörer:** Markägare måste engageras och ges tydligare riktlinjer.

Vilka aktörer påverkas av åtgärder och styrmedel som behövs för att genomföra förordningen?

- **Markägare & näringsliv:** Stora och små påverkas olika. Flexibilitet krävs för t.ex. vindkraft.
- **Myndigheter:** Har nyckelroller, men resurser och samverkan är ofta bristfällig.
- **Synergier:** Klimatanpassning och naturvård kan samordnas i landskapsperspektiv.
- **Hinder:** Lång process för markåtkomst och utredningar bromsar insatser.

På vilket sätt påverkas dessa aktörer?

- **Positivt:** Finansiering möjliggör åtgärder. Restaurering kan gynna försvar, rekreation och lokal ekonomi.
- **Negativt:** Fragmentering och misskötta åtgärder kan ge miljöskador. Brist på kompetens ett genomgående problem.

Hur påverkas förslagen på åtgärder och styrmedel miljön?

- **Social-ekologiska målkonflikter:** Öppen skog uppskattas socialt, men kan motverka ekologiska mål.
- **Fysisk påverkan:** Dammar och erosionsskydd kräver noggrann bedömning – kan ge oönskade effekter om felaktigt hanterade.

Vilka synergier ser du med andra samhällsmål?

- **Klimat och risk:** Återvätning och naturbaserade lösningar stärker klimatanpassning och katastrofberedskap.
- **Biologisk mångfald:** Trädplantering och vägkanter kan stärka konnektivitet och kulturmiljö.
- **Förnybar energi:** Vind/sol kan orsaka målkonflikter – gamla militärmarker har potential.
- **Jordbruk/skogsbruk:** Marginalmarker kan användas effektivt – men kräver balans med andra intressen.

Vilka samarbeten ser du behövs för att uppnå förordningens mål och krav?

- **Samverkan:** Myndigheter måste enas om definitioner, mål och processer. Budgetar och åtgärder bör synkroniseras.

- **Stöd:** Staten föreslås ta över ansvar där lantbrukare inte kan bära det.
- **Ekosystemtjänster:** Exempel som New Yorks modell lyfts som möjliga lösningar.
- **Utmaningar:** Brist på betesdjur och komplex myndighetsstruktur försvårar koordinering.

Vad ser du saknas i den befintliga lagstiftningen för att uppnå förordningens mål och krav?

- **Markåtkomst:** Otydlig reglering kring nyttjanderätt och ersättning.
- **Lagsamordning:** Sektorslagar behöver harmoniseras med NRF.
- **Vägledning:** Brist på praktiskt stöd vid tillämpning och projektplanering.
- **Kompensation:** Juridiska modeller för kompensation saknas, särskilt för långsiktigt skydd.

Ser du några motsättningar i lagstiftningen mellan förordningen och den lagstiftning vi har idag?

- **Tidsramar:** Restaureringsmålet 2030 svårt att nå med nuvarande processer.
- **Infrastruktur:** Underhåll av elnät och väg hotas vid hårda miljökrav.
- **Skydd och incitament:** Vissa skydd leder till att aktörer avstår från nya åtgärder.
- **Data & sekretess:** Försvarsskäl begränsar tillgång till nödvändig information.

Vad innebär icke-försämringskravet för er sektor?

- **Tillämpning:** Fortfarande oklart hur kravet ska tolkas och implementeras.
- **Undantag:** Önskas för översvämningsskydd och förnybar energi.
- **Målkonflikter:** Försvar, skogsbruk och mineralutvinning påverkar möjligheterna att uppfylla kravet.
- **Samverkan:** Kräver avtal och planering mellan myndigheter och externa experter.

Övriga inspel

- **Resurser:** Många åtgärder stoppas av brist på finansiering och långsiktig planering.
- **Upphandling:** Bör premiera naturbaserade lösningar där möjligt.
- **Erfarenhetsutbyte:** Inspiration från Danmark och Finland efterfrågas.
- **Data:** Brist på harmoniserad information om naturvärden och livsmiljöer.

- **Tolkning:** Oklara definitioner för miljötyper och urbana miljöer.
- **Vision:** Restaurering handlar inte bara om skydd – samverkan och breda processer är nyckeln.